

IOANA POSTELNICU DOCUMENTARY FUND

Negoescu-Șupeală Maria Ionela
PhD student – Bucharest University

Abstract: Ioana Postelnicu, author formed in the beneficial atmosphere of Sburătorul Literary Circle bequeathed almost her entire personal library when she decided to spend her last years with her family.

After a literary career of six decades, the writer retired in 1998 in Bacău to her daughter. Before that, she donated about 600 volumes to the "Astra" Library in Sibiu. Most of the donated books bear autographs, dedications or annotations of contemporary writers. Some of them are addressed both to her and to her last husband, Mircea Ionescu, who was the chief accountant of the Patriarchate. Dedications and autographs, precious fragments of a tumultuous cultural existence, of course, also reveal aspects of private life. Some of the texts, although well preserved, are not easy to read, being scaled by time.

Keywords: donation, books, autographs, dedications, contemporary writers

Ioana Postelnicu (pe numele adevărat Eugenia Banu) a fost o scriitoare prolifică ce a creat atât în perioada interbelică dar și în cea postbelică. A trăit 94 de ani, timp în care și-a valorificat existența cu însăși scopul acesteia, căci după cum declara, tocmai un „imperativ al propriei existențe” reprezenta literatura pentru ea.

„Ioana Postelnicu” este unul dintre pseudonimele sugerate de către Eugen Lovinescu atunci când scriitoarea și-a început cariera literară în 1937 la Cenaclul *Sburătorul*.

După o carieră literară de șase decenii scriitoarea s-a retras în 1998 la Bacău la fiica sa, nu înainte de a dona Bibliotecii „Astra” din Sibiu aproximativ 600 de volume din biblioteca personală. Majoritatea cărților donate poartă autografe, dedicații sau adnotări ale scriitorilor contemporani. Unele dintre acestea sunt adresate atât ei cât și ultimului său soț- Mircea Ionescu care era contabilul șef al Patriarhiei. Aproximativ jumătate dintre volume sunt semnate fie de către Ioana Postelnicu fie de către soț.

Pe data de 18 august 2019, Radu Irimie, responsabilul Cabinetului „Andrei Oțetea” a avut amabilitatea de a-mi permite consultarea întregul fond de carte donat. Domnia sa a tipărit în 2016 la Editura „Armanis” broșura *Fondul Documentar Ioana Postelnicu* conținând fotografiile acestor dedicații. În proporție de 60 %, volumele fondului sunt cărți de literatură română din secolul trecut.

De deasupra rafturilor unde se află această moștenire culturală vie „ne privește” dintr-un portret, scriitoarea la frumoasa vârstă de 36 de ani. Portretul a fost realizat în 1946 de pictorița Magdalena Rădulescu.

Ion Mariș scria în 2001 într-un articol intitulat *Obsesia portretului* că de fiecare dată când trecea prin anticamera Cabinetului „Andrei Oțetea” privirea îi era reținută de acest chip luminos: „Chip de maturitate, chip de zână care-n zorii zilei s-a trezit cu pana vrăjită-n mână și-a «pictat» o viață pe mărșineanul dârz și ambițios cu bucuriile și necazurile vieții, cu creșterea și decăderea ambițiilor în confruntările vieții, cu sine și cu

alte nații cotropitoare ale plaiurilor românești. Și-așa a ajuns să ne sape-n memorie eternele iubiri, dând roată gândului, scoțând cu osârdie seva din adâncuri, plimbându-ne prin orașul minunilor și împărăția lui Machedon, nu singuri, ci împreună cu familia Ferigă, Bogdana, Milena și Crina. Ne-a suit pe muntele sacru și ne-ntâlnim cu familia Vlașinilor pe care i-a însoțit în plecările și-ntoarcerile lor prin lumea oierilor, ba i-a mai urmărit și pe descendenții lor până astăzi și-n zilele ce vor veni.”¹

Articolul lui Ion Mariș, cuprinzând referiri la majoritatea romanelor conturează printr-un portret de cuvinte imaginea dinamică a unei scriitoare care prin specificul operei sale nu poate fi dată uitării.

Dedicațiile și autografele, prețioase frânturi dintr-o existență culturală extrem de activă dezvăluie bineînțeles și aspecte de viață privată. Unele dintre texte, deși bine păstrate, nu sunt ușor lizibile fiind iscalite și de mâna timpului. Fie că datează din perioada interbelică ori din epoca contemporană, textele dedicațiilor sunt mărturii istorice vii dar și amintiri ale unor prietenii solide între autoare și colegii de breaslă. Am fotografiat și transcris unele dintre cele mai însemnate evidențe ale unei efervescente vieți culturale.

Șase dintre dedicațiile din fond îi aparțin lui E. Lovinescu. Una este făcută pe numele de Eugenia Popp, două pe numele de Eugenia Poppa și celelalte trei pe numele de Ioana Postelnicu.

Iată de pildă, câteva dedicații semnificative culese de pe foile de gardă. Pe propriul său volum, *Memorii 1916-1930*, E. Lovinescu scria într-o notă veselă: „Doamnei Eugenia Popp, această galerie de oglinzi ce s’au aburit brusc, E. Lovinescu- 2 iulie 937.”

Pe volumul *Istoria Literaturii Române Contemporane*, „nașul literar” cum a fost supranumit E. Lovinescu scria pe data de 10 martie 1939 cu referire la romanul de debut al scriitoarei: „Doamnei Ioana Postelnicu- în pragul intrării sale sub literatură cu *Bogdana*, omagiul Cerberului îmblânzit și mulțumit. E. Lovinescu, 10 martie 939.”

Tot din 1939 datează și dedicația lui Dan Petrașincu care anticipează oarecum „surprizele” literare pe care avea să le ofere mai târziu prozatoarea: „Doamnei Ioana Postelnicu, ultimul «miracol» al «Sburătorului», pentru surprizele viitoare! Dan Petrașincu, 17/ III/ 939.”

Hortensia Papadat-Bengescu scria de asemenea în ianuarie 1939 pe primul volum al romanului său, *Rădăcini*: „Romancierei Ioana Postelnicu cu fermă și bucuroasă prețuire.” Papadat Bengescu, din ian. 939. În *Seva din adâncuri* Ioana Postelnicu va aminti despre această „aprobare primită de la cel mai prețuit membru al cenaclului.”²

Pe volumul *T. Maiorescu și Contemporanii lui*, E. Lovinescu nota în 1943: „Doamnei Ioana Postelnicu, autoarea aurorelelor *Bezna*, aceste pagini de lumină, omagiu. 27 mar. 943.”

Referitor la primul roman, Ovidiu Constantinescu își exprima aprecierea scriind în Mai 1946: „Doamnei Ioana Postelnicu, aceste rânduri dintr-o scrisoare pe care intenționez să i-o trimit cândva ca expresie a emoției produse la lectura primului său roman

¹ Ion Mariș, *Obsesia Portretului* în revista „Cartea”, Bacău, martie, 2001, p.6.

² Ioana Postelnicu, *Seva din adâncuri*, Ed. Minerva, București, 1985, p. 223.

Bogdana. Cu admirație pentru făuritoarea atâtor pagini de literatură sensibilă și cu bună prietenie. Ovidiu Constantinescu, 6 mai 1946. ”

Ion Lăncrănjan îi mărturisea scriitoarei în 1975 prin dedicația de pe romanul său *Caloianul*, că *Plecarea Vlașinilor* nu a fost apreciat la justa sa valoare de către critica literară: „Doamnei Ioana Postelnicu- cu mulțumiri multe și târzii, pe cât de târzii pe atât de sincere, urări de bine și multă sănătate, și felicitări pentru *Plecarea Vlașinilor*, carte de excepție, nediscutată ca atare de critică, ceea ce nici nu-i de mirare fiindcă critica literară e un lucru, iar literatura, literatura bună, mai ales, e alt lucru!..”

Într-adevăr, deși acest prim roman al epopeii vlașinilor ar fi meritat atenția criticii literare, acest lucru nu s-a întâmplat imediat și poate niciodată pe deplin.

Remarcabile sunt dedicațiile scriitorului și generalului de flotilă aeriană, Radu Theodoru, opt la număr. Buni prieteni de familie, Radu Theodoru și soția sa Stela păstrează amintiri luminoase ale momentelor petrecute împreună cu Ioana Postelnicu și Mircea Ionescu la Comana, Grădiștea pe Argeș unde se pare că prozatoarea a fost cea care l-a convins să achiziționeze proprietatea, actuala sa reședință.

Dedicația din aprilie 1975 de pe cel de-al doilea volum al romanului său, *Muntele* este un elogiu adus Epopeii Vlașinilor: „Ioanei Postelnicu, prozatoare a unui alt *Munte* ardelean- eminent scriitor epic, cu forță de evocare care reînvie o lume la valoarea permanenței- stima și recunoștința lui Radu Theodoru. Grădiștea, aprilie 1975. ”

Pe romanul *Din nou spre Sud* Radu Theodoru scria: „Bunului meu prieten Mircea în semn de veche înțelegere. Excelentei prozatoare a literaturii românești dintotdeauna acest semn de prețuire din perspectiva timpului-prieteniei noastre. Ioanei Postelnicu- omagiul și prețuirea lui Radu Theodoru pe aceste pagini de aventură existențială, august 1982. ”

Croazieră contra cronometru alt roman al aceluiași bun prieten poartă următoarea dedicație: „Prietenilor noștri de inimă și suflet- Ioana - și Mircea pentru grija purtată Stelei în lipsa rățacitorului- Ioanei Postelnicu, brav ostaș al condeiului, plecăciune pentru viața ei dramatică, admirație sinceră de citadin și confrate, omagiu nedesmințitei statornicii, mândriei ei de poenăriță și româncă, bucurie pentru înțelepciunea cu care judecă anii și neuitare pentru mâna întinsă la nevoie, mână pe care, iată, depun sărutul meu. Radu Theodoru în răzășia lui de la Grădiștea pe Argeș, noiembrie 1985.”

O altă frumoasă dedicație a sa o găsim pe volumul său *Hai-Hui 2 spre Sud*: „Ioanei Postelnicu, mereu fermecătoarei Doamne, pentru tinerețea sa exuberantă- înclinare, prozatorului din Mărginime, viguros și cu rădăcini în perenitate, omagiu. Lui Mircea pentru caldă dragoste și înțelegere cu care o înconjoară, prietenie sinceră. Amândurora, această aventură existențială. Radu Theodoru, mai 1980, Grădiștea pe Argeș. ”

Găsim de asemenea și pe jumătatea paginii ce prefațează romanul *Noi, „Mircea” și Atlanticul* o dedicație prin care autorul face referire la densitatea și rigoarea epicului scriitoarei: „Doamnei Ioana Postelnicu- prozatoarei stimă colegială pentru epica sa densă și viguroasă - admirație pentru femeia plină de farmec și optimism, lui Mircea, dragoste pentru harul de a fi mereu egal cu sine însuși. Amândurora recunoștință pentru

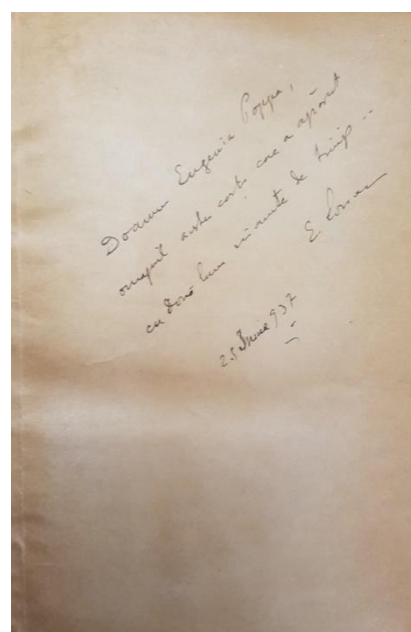
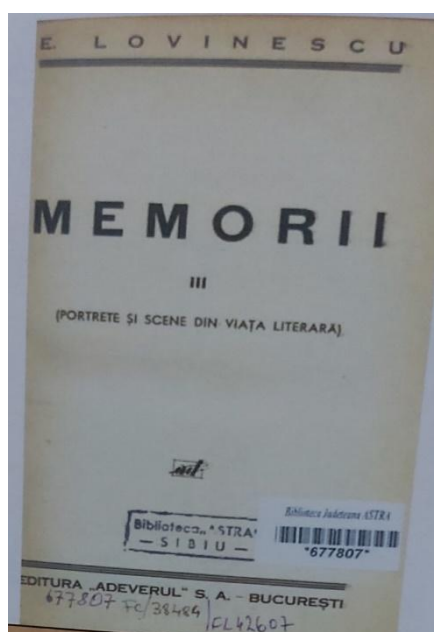
vecinătatea eficientă și aceste pagini ale unui periplu nu numai Oceanic, semnat de Radu Theodoru la Grădiștea- decembrie 1978.

Fotografii din Fondul Documentar „Ioana Postelnicu” aflat în cadrul Bibliotecii Județene „Astra” din Sibiu, fond donat de către scriitoare înainte de a se stabili la fiica sa la Bacău

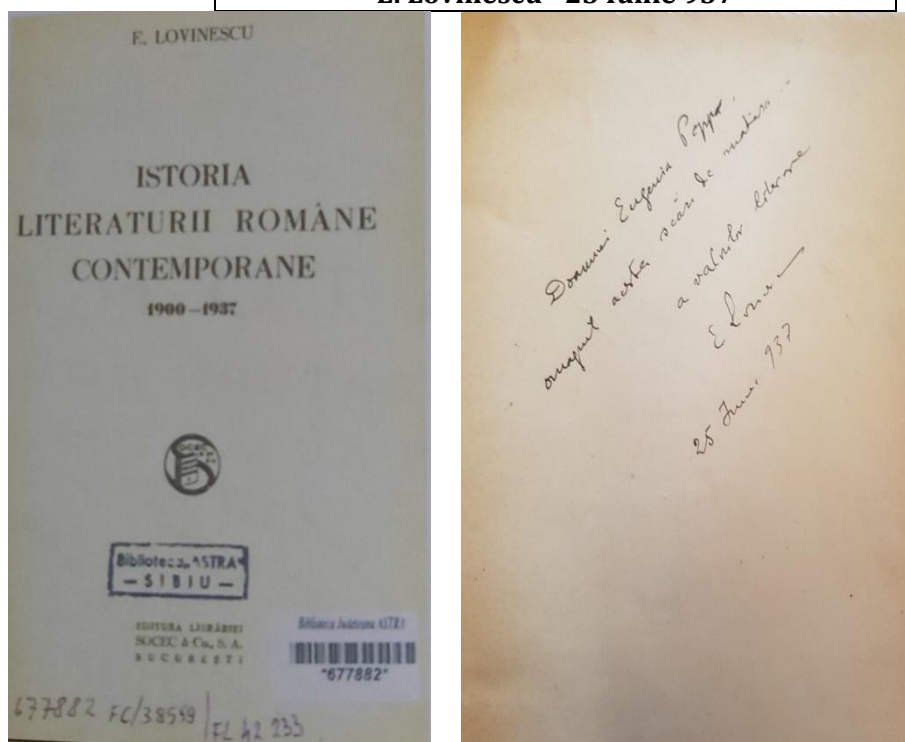

Cabinetul documentar de la Biblioteca Județeană ASTRA Sibiu, ce găzduiește fondul străjuit de portretul scriitoarei realizat în 1946 de către pictorița Magdalena Rădulescu

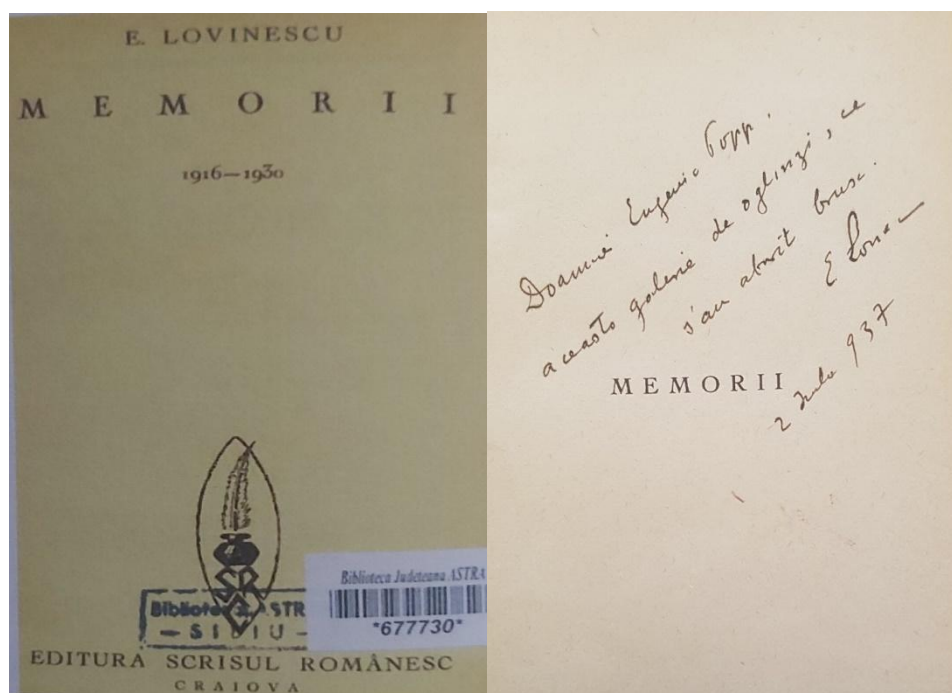
Dedicațiile și autografele de pe foile de titlu ale cărților primite de la mentorul său, E. Lovinescu

**Doamnei Eugenia Popp, omagiul acestei cărți
care a apărut cu două luni înainte de timp...
E. Lovinescu - 23 Iunie 1937**

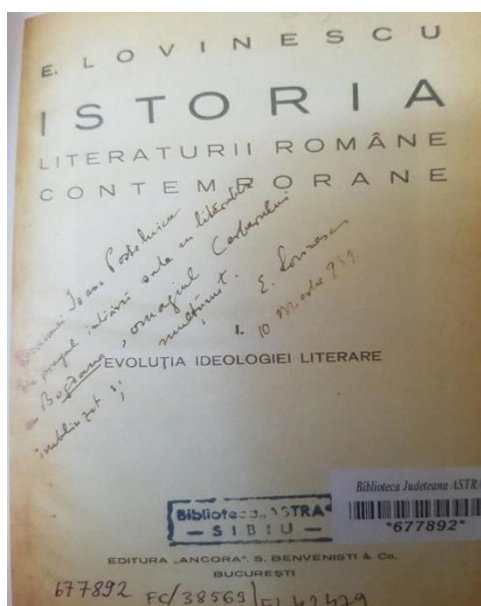

**Doamnei Eugenia Popp, omagiul
acestei scări de neatinse a valorilor
literare.
E. Lovinescu - 25 Iunie 1937**

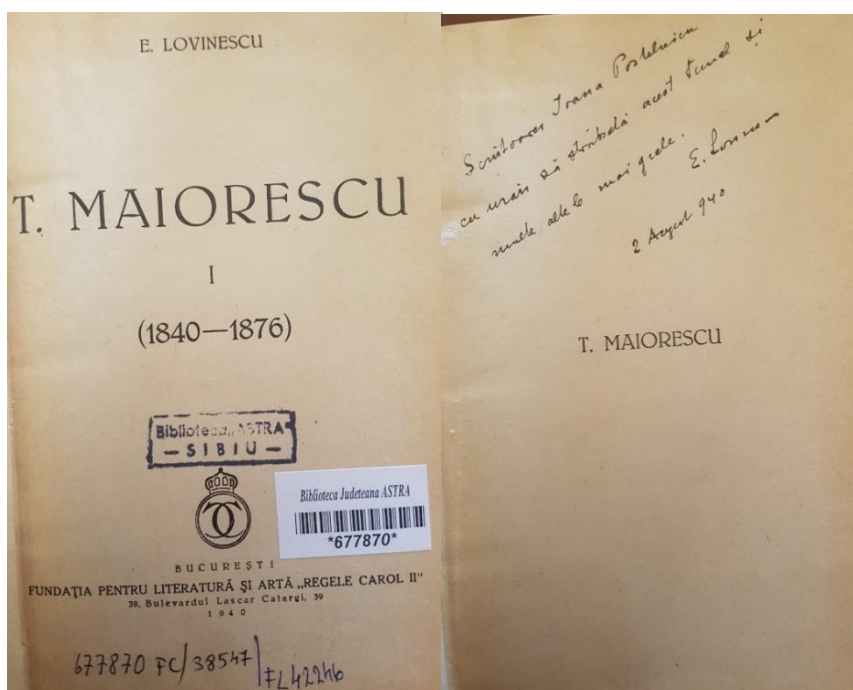

**Doamnei Eugenia Popp, această galerie de oglinzi,
ce s-au aburit brusc.**

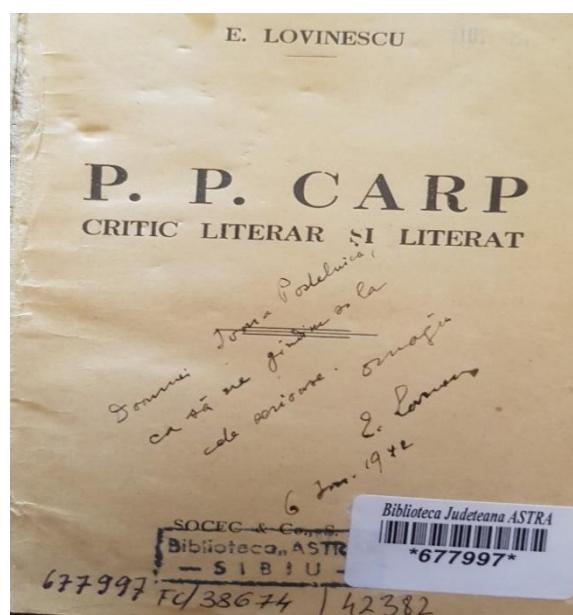
2 Iulie 937

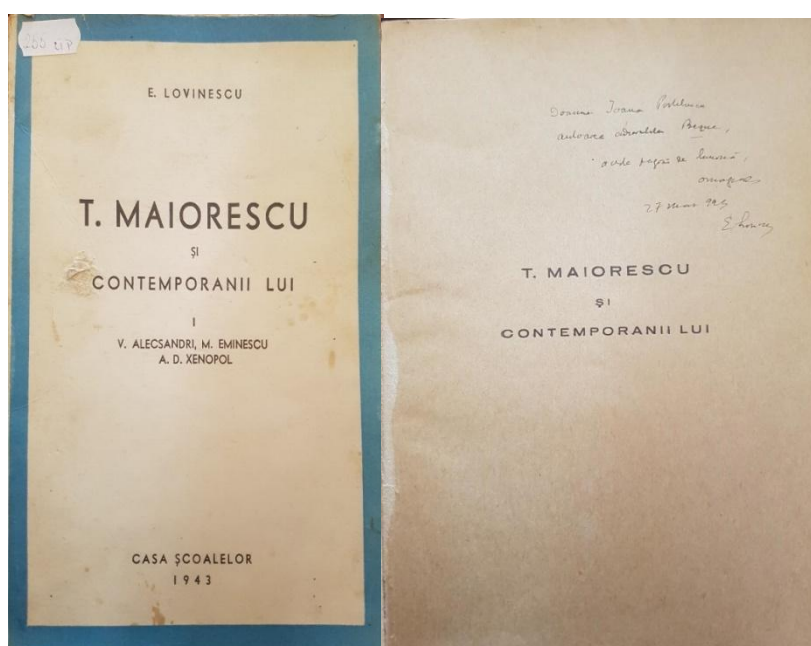
**Doamnei Ioana Postelnicu
În pragul intrării sale sub literatură cu
Bogdana, omagiul Cerberului îmblânzit și
mulțumit.
E. Lovinescu - 10 mart. 939**

**Scritoarei Ioana Postelnicu cu urări să
străbată acest tunel și multe altele mai
grele. E. Lovinescu - 2 August 940**

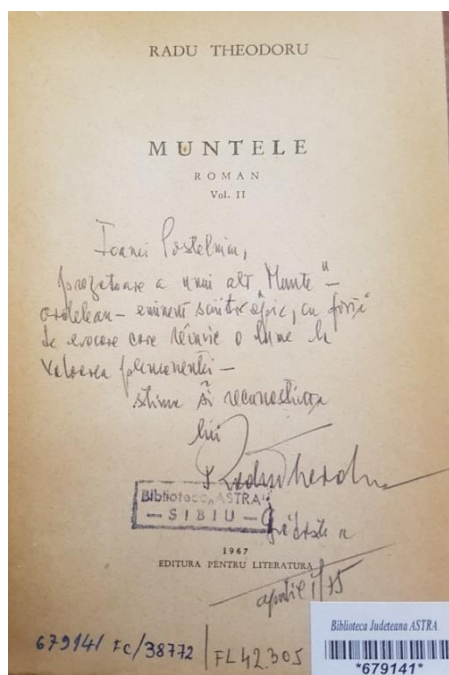

**Doamnei Ioana Postelnicu, ca să
ne gândim și la cele serioase-
omagiu. E. Lovinescu - 6 Ian
1942**

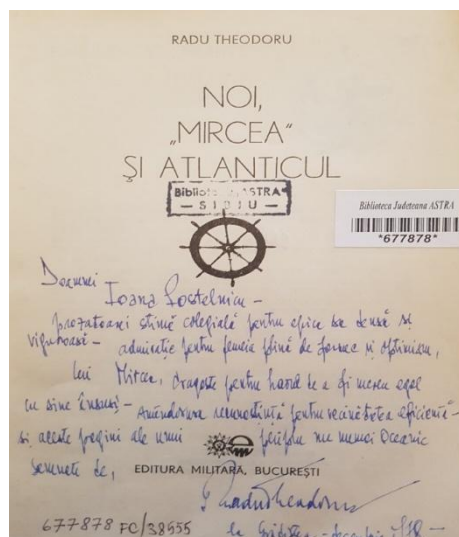
**Doamnei Ioana Postelnicu autoarea
auroralelor Bezna, aceste pagini de
lumină, omagiu
27 mar 943 E. Lovinescu**

Dedicații și autografe primite de la colegul și bunul prieten de familie, Radu Theodoru

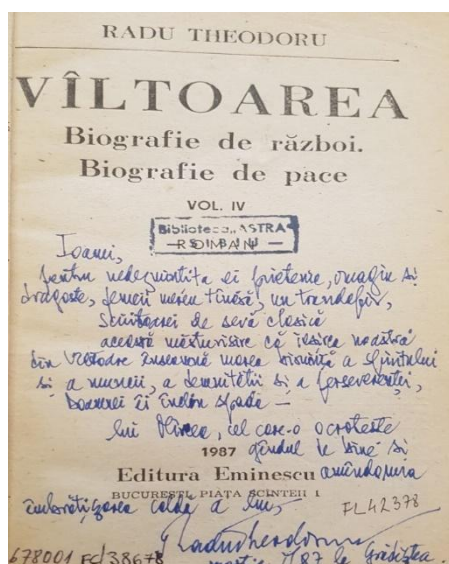
Ioanei Postelnicu, prozatoare a unui alt „Munte”- ardelean- eminent scriitor epic, cu forță de evocare care reînvie o lume la valoarea permanenței- stima și recunoștința lui Radu Theodoru, Grădiștea, aprilie, 1975

Doamnei Ioana Postelnicu-prozatoarei pentru epica sa densă și viguroasă-pentru femeia plină de farmec și Mircea, dragoste pentru harul de a fi sine însuși- Amândurora recunoștință pentru eficiență- și aceste pagini ale unui numai oceanic Semnat de Radu Theodoru la Grădiștea-1978-

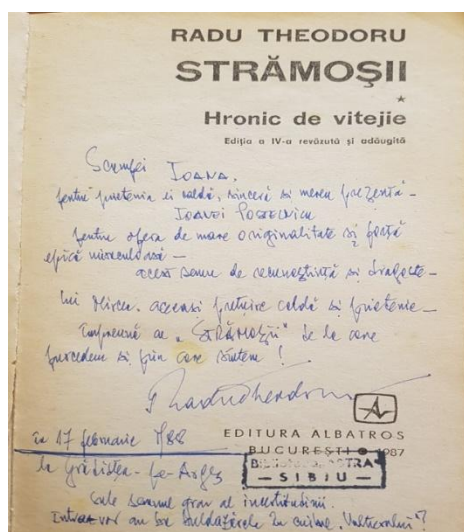

stimă colegială admirație optimism, lui mereu egal cu vecinătatea periplu nu

decembrie

Ioanei, pentru nedezmînțita ei prietenie, omagiu și dragoste, femeii mereu tânără, un trandafir, scriitoarei de sevă clasică această mărturisire că ieșirea noastră din Vâltoare înseamnă marea biruință a spiritului și a muncii, a demnității și a perseverenței, Doamnei îi înclin spade- lui Mircea, cel care-o ocrotește gândul de bine și amândurora îmbrățișarea caldă a lui Radu Theodoru, martie 1987 la Grădiștea

Scumpei Ioana,
Pentru prietenia ei caldă, sinceră și mereu prezentă-
IOANEI POSTELNICU pentru opera de mare originalitate
și forță epică miraculoasă- acest semn de recunoștință și
dragoste- lui Mircea, aceeași prețuire caldă și prietenie-
împreună cu „Strămoșii” de la care purcedem și prin care
suntem!

Radu Theodoru

în 17 februarie 1988 la Grădiștea pe Argeș
sub semnul grav al incertitudinii într-un an de
buldozere în cuibul Vulturului?

În data de 18 martie a acestui an (2021) s-au împlinit 111 ani de la nașterea scriitoarei Ioanei Postelnicu, această „reprezentantă a unei generații artistice de prestigiu a culturii românești, o fire puternică, directă, tumultuoasă, frustă, de o vitalitate care ilustrează de minune zestrea genetică a teribililor transhumanți”.³ Cărțile sale, atât cele din fondul donat cât și cele pe care le-a scris, și le dorea a dăinui pe rafturile unei biblioteci. Astfel, prin „imperativul existenței sale” Ioana Postelnicu și-a asigurat locul binemeritat în cultura noastră românească împiedicând negura uitării să se așternă peste valorile culturale ce alcătuiesc specificul nostru național.

Bibliographical References/ Referințe bibliografice:

- POSTELNICU, Ioana, *Seva din adâncuri*, Ed. Minerva, București, 1985
IRIMIE, Radu, *Fondul documentar Ioana Postelnicu*, Ed. Armanis, Sibiu, 2016
MARIȘ, Ion, *Obsesia Portretului* în revista „Cartea”, Bacău, martie, 2001
Fotografii realizate personal la Biblioteca Județeană „Astra” din Sibiu

³ Irimie, Radu, *Fondul documentar Ioana Postelnicu*, Editura Armanis, Sibiu, 2016, p.25.